

21వ DPH లార్యా

రూపవిక్రయం చెందిన గోల్డెన్ ట్రావెల్ చేప పిల్లలు

చేప పిల్లల పెంపకం (నర్సరీ దశ)

వివిధ రకాల కృత్రిమ ఆహారం ఉపయోగించి గోల్డెన్ ట్రావెల్ పిల్లలను వివిధ పరిస్థితులలో పెంచడం జరిగింది. నర్సరీ పెంపకం సమయంలో 45% ప్రొటీన్ మరియు 10% కొవ్వు కలిగిన గుళికల (pellet) ఫీడ్ అనువైనది. వీటికి వాటి శరీర బరువులో 10 శాతం పరిమాణమైన గుళికల (pellet) ఫీడ్ ను రోజుకు 3-4 సార్లు ఆహారంగా ఇచ్చారు. నర్సరీ పెంపకం FRP మరియు RCC ట్యాంక్‌లో ప్రతిరోజూ 100% నీటి మార్పిడితో నిర్వహించబడింది. తక్కువ లవణీయత (10-15 ppt) వద్ద 5 kg/m³ కంటే తక్కువ జీవరాశి (biomass)తో నర్సరీ పెంపకం చేయడం మంచిది.

నర్సరీ పెంపకంలో ఫింగర్లింగ్స్

పొదిగిన తర్వాత రోజుల	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	
ఆహార నిర్వహణ																																					
సూక్ష్మ శైవలాలు(10 ⁵ /ml)																																					
కోపెపాడ్ నౌప్లి(3-4/ml)																																					
రోటిఫర్లు(<100µm) (6-8/ml)																																					
రోటిఫర్లు (20-30/ml)																																					
అర్థేమియా(2-3/ml)																																					
కృత్రిమ ఆహారం																																					
నీటి నిర్వహణ																																					
ట్యాంక్ అడుగు భాగం సైఫనింగ్																																					
నీటి మార్పిడి																																					
~10%/రోజుకు																																					
~20%/రోజుకు																																					
~50%/రోజుకు																																					
~100%/రోజుకు																																					

CMFRI అందించే సంప్రదింపు సేవలు:

- సముద్ర చేపల పెంపకం కోసం లేఅవుట్ మరియు హేచరీ డిజైన్
- లైవ్ ఫీడ్ పెంపకం మరియు నిర్వహణ పై శిక్షణ
- తల్లి చేపల అభివృద్ధి & నిర్వహణ మరియు చేప లార్యా పెంపకం పై శిక్షణ
- పిల్ల చేపల (నర్సరీ) పెంపకం మరియు కీజ్/చెరువుల్లో చేపల పెంపకం పై శిక్షణ

ప్రచురణ:

డైరెక్టర్

ICAR- సెంట్రల్ మెరైన్ ఫిషరీస్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్
పోస్ట్ బాక్స్ నెం. 1603; ఎర్నాకుళం నార్త్ P.O., కొచ్చి - 682018, కేరళ
ఫోన్: 0484 2394357, 2391407, 2394867,
ఈ-మెయిల్: director.cmfri@icar.org.in
website:www.cmfri.org

సంప్రదింపుల కొరకు చిరునామా:

హెడ్

విశాఖపట్నం ప్రాంతీయ కేంద్రం
ICAR- సెంట్రల్ మెరైన్ ఫిషరీస్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్
పాండురంగాపురం, విశాఖపట్నం - 530003
ఆంధ్ర ప్రదేశ్, ఇండియా

తయారుచేసినవారు:

రితేష్ రంజన్, శేఖర్ మేఘరాజన్, బిజి జేవియర్, లోకా జయశ్రీ,
చిన్మిబాబు బత్తిన, రవికుమార్ అవధానుల,
జో కే. కిజాకుడన్

ICAR-CMFRI యొక్క విశాఖపట్నం ప్రాంతీయ కేంద్రం,
విశాఖపట్నం, ఆంధ్రప్రదేశ్-530003

CMFRI యొక్క ఇన్స్టిట్యూట్ టెక్నాలజీ మేనేజ్మెంట్ విభాగం
ద్వారా ప్రచురణ

CMFRI కరపత్రం సంఖ్య: 136/2024

**గోల్డెన్ ట్రావెల్లి
(గ్నాతనోడాన్ స్పీసియోసస్)
యొక్క బ్రూడ్ స్టాక్ అభివృద్ధి
మరియు విత్తనోత్పత్తి**

విశాఖపట్నం ప్రాంతీయ కేంద్రం
ICAR-సెంట్రల్ మెరైన్ ఫిషరీస్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్
పాండురంగాపురం, విశాఖపట్నం -530003
ఆంధ్రప్రదేశ్, ఇండియా

పరిచయం

భారతదేశంలో పెంపకం చేయదగిన అనేక అధిక-విలువైన ఉష్ణమండల సముద్ర చేపలలో, గోల్డెన్ ట్రావెల్లి/ బ్యాండ్డ్ హార్న్ మాకేరెల్/గోల్డెన్ కింగ్ ఫిష్ అనే వ్యావహారిక నామంతో పిలువబడే గ్లాతనోడాన్ స్పీసియోసస్ (ఫోర్స్కల్, 1775) ఉత్తమమైనది. ఇది కారంగిడే (జాక్సాండ్ పొంపనో) కుటుంబం లోని కారంగినే అనే ఉప కుటుంబానికి చెందిన చేప. ఈ జాతి చేపలు నాణ్యత గల మాంసం కలిగి ఉండడంతో పాటుగా వేగవంతమైన వృద్ధి రేటు మరియు ఆకట్టుకునే రంగు కలిగి ఉండడం చేత ఆకర్షణీయమైన చెపగా అధిక మార్కెట్ డిమాండ్ కలిగి ఉంది. గోల్డెన్ ట్రావెల్లి అనేది సాధారణంగా పగడపు దిబ్బల అనుబంధిత చేప మరియు స్కేట్లు, షార్లు, గ్రూపర్స్ వంటి పెద్ద చేపల సహవాసంలో నివసిస్తుంది, ముఖ్యంగా చిన్నపిల్లలు సారచేపలకు ఫైలట్లుగా (ఫైలట్ చేపలు మరియు సారచేపలు పరస్పర సంబంధాన్ని కలిగి ఉంటాయి, ఇక్కడ రెండు జాతులు ఒకదానికొకటి ప్రయోజనం పొందుతాయి) వ్యవహరిస్తారు. ఇది భారతీయ మరియు పసిఫిక్ మహాసముద్రాలలోని ఉష్ణమండల మరియు ఉప-ఉష్ణమండల జలాల్లో విస్తృతంగా లభ్యమవుతుంది. గోల్డెన్ ట్రావెల్లి ల్యాండింగ్ నివేదికలు దాని ల్యాండింగ్ అంచనాలలో తగ్గుతున్న పోకడలను చూపించాయి, అంటే 2019లో వాటి లభ్యత 1106 టన్నులు కాగా 2023లో 375 టన్నుల కి తగ్గింది.

అందువల్ల, గోల్డెన్ ట్రావెల్లి యొక్క విత్తనోత్పత్తి సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉందని భావించి తదనుగుణంగా విశాఖపట్నం ప్రాంతీయ కేంద్రమైన ICAR-సెంట్రల్ మెరైన్ ఫిషరీస్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఈ చేపల బ్రీడింగ్ మరియు విత్తనోత్పత్తి సాంకేతికతను ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రారంభించి పెంపక పద్ధతులను ప్రామాణీకరణం చేయడం జరిగింది.

గోల్డెన్ ట్రావెల్లి తల్లి చేప

తల్లి చేపల అభివృద్ధి మరియు గుడ్ల ఉత్పత్తి

సుమారు 100 గ్రా బరువు గల గోల్డెన్ ట్రావెల్లి యొక్క పిల్లలను సముద్రం నుంచి సేకరించి వాటిని విశాఖపట్నం తీరంలో ఏర్పాటు చేసిన కీజ్ లో పెంచారు. కీజ్ లో మూడు సంవత్సరాల పెంపకం తరువాత, చేపలు 3.5-4.0 కిలోల పరిమాణం పెరిగాయి. ఆ తరువాత, సన్నటి గొట్టం (cannula pipe) ఉపయోగించి ఈ చేపల సిద్ధబీజాల (గోనాడ్స్) స్థితిని అంచనా వేయడంతో పాటు లింగనిర్ధారణ కూడా చేయడం జరిగింది.

పరిపక్వత చెందిన తల్లిచేపలను కీజ్ నుండి భూ ఆధారిత RAS ట్యాంక్ లోనికి మార్చబడ్డాయి. కీజ్ లో నుండి తీసుకువచ్చిన తల్లి చేపలకు బాహ్య పరాన్నజీవులు లేకుండా ఉండటానికి 10 నిమిషాల పాటు 20 ppm ఫార్మాలిన్ గాఢత గల మంచినీటిలో రోగనిరోధక చికిత్స అందించారు. చికిత్స తరువాత ఈ తల్లి చేపలను 1:2 (ఆడ మరియు మగ) నిష్పత్తిలో 35 టన్నుల సామర్థ్యం కలిగిన వృత్తాకార RAS ట్యాంక్ లో ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ RAS లో విచ్ఛిన్నం కాబడిన ఘనవృద్ధాలను తొలగించడానికి రాపిడ్ సాండ్ ఫిల్టర్, ద్రవీకృత వృద్ధాలను తొలగించడానికి ప్రోటీన్ స్క్యూమ్ మరియు జీవ వృద్ధాలను వేరుచేయడానికి బయోలాజికల్ ఫిల్టర్ వంటి అనుభాగాలు ఉంటాయి. ఈ RAS ట్యాంక్ లో నీరు సుమారుగా రోజుకు 300% రీ సర్క్యూలేషన్ గావించబడుతుంది. రాపిడ్ సాండ్ ఫిల్టర్ను బ్యాక్ వాష్కు గురిచేయడం వలన మరియు ప్రోటీన్ స్క్యూమ్ వృద్ధాలను తొలగించుట వలన RAS లో కొంత నీటిని కోల్పోవటం జరుగుతుంది అందువలన ప్రతి రోజు 3 % వడపోయబడిన సముద్రపు నీరును చేర్చుతారు.

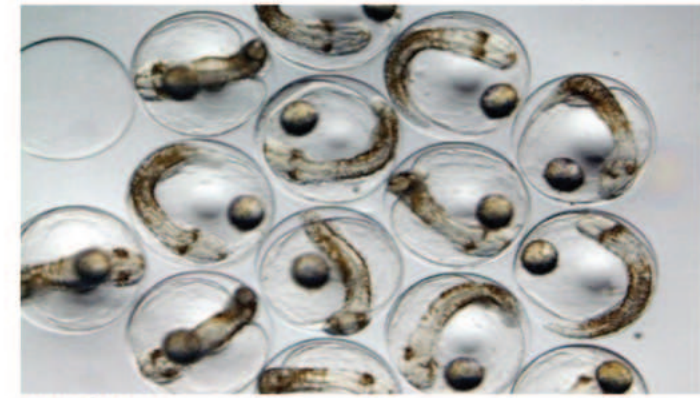

RAS లోని తల్లి చేప

ఈ RAS లోని తల్లి చేపలకు రోజుకి ఒకసారి విటమిన్-మినరల్ ప్రిమిక్స్ మరియు స్క్వీడ్ ఆయిల్ తో బలవర్ధకం చేయబడిన తాజా స్క్వీడ్, ఆల్మిప్పల మాంసం మరియు పీతలను 2:1:1 నిష్పత్తిలో తృప్తి చెందే వరకు ఆహారంగా అందిస్తారు.

400-450 μ m అండ పరిమాణం కలిగిన తల్లిచేపలు 2 నెలల్లో పరిపక్వం చెందాయి. ఇవి సహజంగా లేదా హార్మోన్లతో ప్రేరేపించడం వలన కానీ అందాల ఉత్పత్తిని సాధించాము. గోల్డెన్ ట్రావెల్లి ద్వారా ఉత్పత్తి కాబడిన గుడ్ల సంఖ్య 0.8 నుండి 1.5 లక్షల వరకు ఉంటుంది. నీటి ఉపరితలం తేలియాడే ఈ గుడ్లను 500 μ m హాపా సహాయం తో సేకరించబడతాయి. సేకరించిన గుడ్లను 10 నిమిషాలు పాటు 15 ppm అయోడిన్

ద్రావణంలో ఉంచి బలమైన వాయు ప్రసరణను గురిచేయడం వలన గుడ్ల ద్వారా సంక్రమించే వ్యాధికారక క్రిములను నిరోధించవచ్చు. క్రిమినాశక దశ తరువాత గుడ్లు పొడుగేంత వరకు 100 L ఆక్సిరియం ట్యాంక్ లో లీటరుకు 200 చొప్పున స్టాక్ చేయడం జరిగింది. ఫలదీకరణం చెందని మరియు సరిగా పొడగలేని గుడ్లు ఆక్సిరియం దిగువకు చేరతాయి. దిగువన స్థిరపడిన గుడ్లు 2 గంటల తర్వాత తొలగించబడ్డాయి. ఫలదీకరణం చెందిన గుడ్ల పరిమాణం 820-870 μ m మధ్య ఉంటుంది.

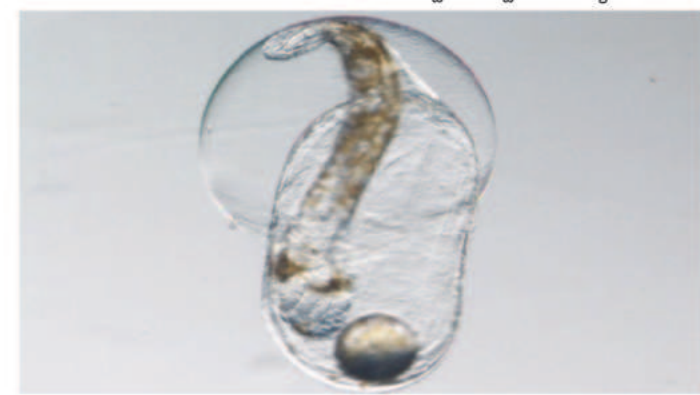

అండాభివృద్ధి

కొద్దిపాటి వాయుప్రసరణ తో 28-30°C ఉష్ణోగ్రత మరియు 30 ppt లవణీయత వద్ద 12-14 గంటల వ్యవధి లో గుడ్లు పొడగబడి బయటికి వచ్చిన లార్వ నీటి ఉపరితలం పై తేలికగా తేలియాడుతూ ఉంటాయి. మొత్తం ఫలదీకరణరేటు మరియు పొడిగే రేటు వరుసగా 79 $\pm$ 1.55% మరియు 83.67 $\pm$ 0.81 %గా గుర్తించబడింది. RASలో 7-9 రోజుల వ్యవధిలో గోల్డెన్ ట్రావెల్లి యొక్క తదుపరి అండోత్పత్తి సాధించబడింది.

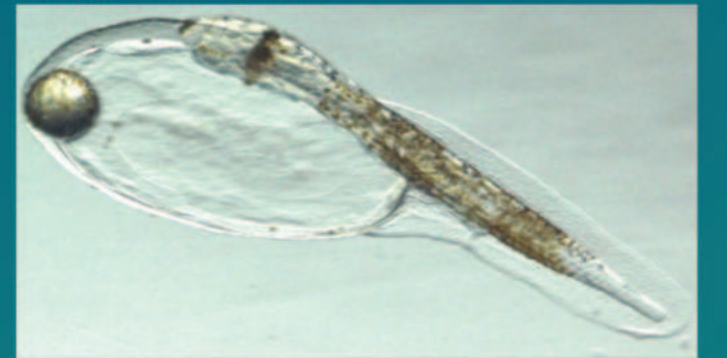
లార్వికల్చర్ (డింభక పెంపకం)

కొత్తగా పొడగబడిన లార్వా పొడవు 1.70-1.80 mm ఉంటుంది. 28°C వద్ద సుమారుగా 38-44 గంటలలో లార్వా యొక్క నోరు తెరుచుకుంటుంది. కొత్తగా పొడిగిన లార్వాలను హాట్టింగ్ ట్యాంక్ (Aquarium) యొక్క నీటి ఉపరితలం నుండి సేకరించి, లీటర్ కు 10 చొప్పున లార్వ పెంచే ట్యాంకులలో

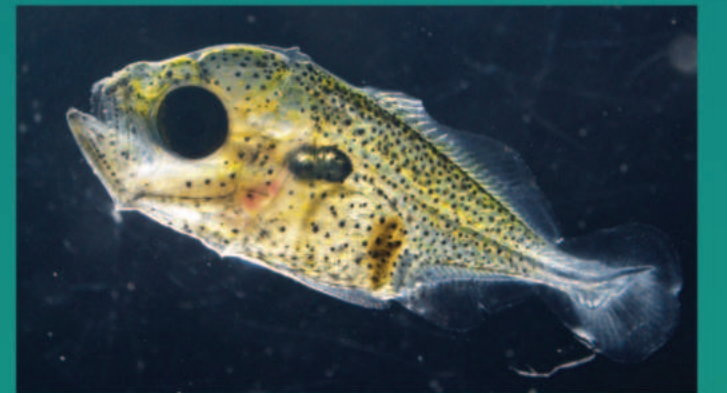
పొడగబడిన లార్వా

స్టాక్ చేయడం జరిగింది. లార్వా పెంచే ట్యాంక్ యొక్క నీటి లోతు 80 సెం.మీ ఉండేలా చూసుకోవాలి. లార్వా పెంపకం కోసం గ్రీన్ వాటర్ టెక్నిక్ ఉపయోగించబడింది. ఈ లార్వకు 3వ రోజు నుండి కోపెపాడ్ నౌప్లి ను (Copepod nauplii) మి.లీ కు 3 -4 చొప్పున మరియు రోటిఫెర్లను మి.లీ.కు 6-8 చొప్పున ఆహారంగా అందించబడింది, తరువాత అర్థేమియా నౌప్లి ను 12 వ రోజు నుండి, కృత్రిమ ఆహారం ను 18 వ రోజు నుండి ప్రారంభించడం జరిగింది.

పొడగబడిన లార్వా

ఈ లార్వా రూపవిక్రయ దశ (లార్వా దశ నుండి చిన్న చేప పిల్లగా మారే దశ) 22వ రోజునుండి ప్రారంభమై 35వ రోజు వరకు కొనసాగుతుంది. పూర్తిగా రూపవిక్రయం చెందిన చిన్న చేప పరిమాణం సుమారుగా 19 -21 mm ఉంటుంది. 45-50 రోజుల తర్వాత గోల్డెన్ ట్రావెల్లి గా రూపవిక్రయం చెందిన చేప పిల్లలను లార్వా పెంపకం చేపట్టిన ట్యాంకుల నుండి తొలగించి నర్సరీ పెంపకానికి తరలించారు. 51 రోజుల పెంపకం తర్వాత, 2.71% మనుగడ రేటుతో చేప పిల్లల పరిమాణం 2.98 సెం.మీ మరియు 0.46 గ్రావరకు చేరుకుంది. లార్వా పెంచే మొదటి వారం అనగా రెండు నుండి ఎనిమిది రోజుల వరకు ట్యాంక్ ఫై భాగం లో లైట్ (1000 లక్స్) ఉంచి కాంతి ప్రసరణ ఎక్కువనీవు అందించబడింది, తరువాత సహజ కాంతిని అనుసరించబడింది. లార్వా పెంపక సమయంలో ఆహారం మరియు నీటి నిర్వహణ క్రింద వటం లో చూపబడింది.

8వ DPH లార్వా